

Na temelju članka 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ brojevi 1/00 i 17/04) i Odluke o davanju ovlasti Zakonodavnom povjerenstvu Skupštine Brčko distrikta BiH broj 01-02-218/17 od 13. 9. 2017. godine, Zakonodavno povjerenstvo Skupštine Brčko distrikta BiH na 87 sjednici održanoj 25. 2. 2020. godine utvrdilo je pročišćeni tekst Zakona o dječjoj zaštiti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 01/03), s izmjenama i dopunama Zakona o dječjoj zaštiti Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 04/04, 21/05, 19/07, 02/08, 03/15 , 21/18 i 04/19)

Broj: 01-02-209-03/20

Brčko, 25. 2. 2020. godine

PREDSJEDATELJ ZAKONODAVNOG POVJERENSTVA

Ljubiša Lukić, v. r.

ZAKON O DJEČJOJ ZAŠTITI BRČKO DISTRIKTA BIH

(PROČIŠĆENI TEKST)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1

Dječja zaštita ima za cilj da se svakom djetetu osiguraju približno jednaki uvjeti za zdrav i pravilan tjelesni, intelektualni i emocionalni razvoj u obitelji.

Članak 2

Pravo po ovom zakonu ostvaruju osobe koje imaju, najmanje dvije godine neprekidno od dana podnošenja zahtjeva, prebivalište na području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt) sukladno članku 11 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine uz kontinuirano praćenje i uvid na prijavljenoj adresi mjesta prebivališta podnositelja zahtjeva, a od strane djelatnika Pododjela za socijalnu skrb.
„Stalno mjesto prebivališta dokazuje se uvjerenjem koje izdaje nadležno tijelo.

Članak 3

Obitelj u smislu ovog zakona je životna zajednica roditelja i djece i drugih srodnika. Obitelj čine krvni, tazbinski i adoptivni srodnici bez obzira na stupanj srodstva.

Članak 4

Prihod u smislu ovog zakona se smatra ukupno neto primanje ostvareno u tijeku jedne godine.

Članak 5

Ukupan prihod kućanstva čine prihodi koje članovi ostvaruju po osnovi:

1. plaća i drugih primanja iz radnog odnosa;
2. starosne invalidske i obiteljske mirovine;
3. poljogospodarske djelatnosti;
4. primanja po propisima o braniteljsko-invalidskoj zaštiti i zaštiti civilnih žrtava rata;
5. prihoda ostvarenih po osnovi imovinskih prava;
6. dopunskog rada.

Prihod od poljogospodarskih djelatnosti u smislu stavka 1 točka 3 ovog članka smatra se katastarski prihod iz prethodne godine koji se dijeli s dvanaest (12) mjeseci i s brojem članova kućanstva.

Prihod ostvaren po osnovi imovinskog prava u smislu stavka 1 točka 5 ovog članka smatra se prihod ostvaren prodajom imovine ili davanjem u zakup ili najam.

Prihod u smislu stavka 1 ovog članka ne smatra se novčana naknada po osnovi invaliditeta za tjelesno oštećenje, novčana naknada za pomoć i njegu od druge osobe, dodatak na djecu i stipendija učenika i studenata.

Članak 6

Prosječna plaća u smislu ovog zakona definira se kao ukupna plaća u tijeku jedne godine podijeljena na 12 mjeseci.

Članak 7

Posebna zaštita u smislu ovog zakona je, društvena zaštita i poseban tretman prema djeci bez roditeljske skrbi ili bez jednog roditelja, djeci ometenoj u fizičkom ili psihičkom razvoju, te djeci čiji je roditelj invalid.

II. PRAVA U OBLASTI DJEČJE ZAŠTITE

Članak 8

Prava u oblasti dječje zaštite u smislu ovog zakona su:

1. naknada plaće za vrijeme rodiljnog dopusta;
2. majčinski dodatak;
3. pomoć za opremu novorođenčeta;
4. dodatak za djecu;
5. poseban psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnicama.

1. Naknada plaće za vrijeme rodiljnog dopusta

Članak 9

Naknada plaće ženi-majci, odnosno ocu, posvojitelju ili skrbniku djeteta u radnom odnosu za vrijeme dok izbiva s posla radi trudnoće, porođaja odnosno njege djeteta ostvaruje se sukladno s propisima o radnim odnosima koji vrijede u Distriktu.

2. Majčinski dodatak

Članak 10

Pravo na majčinski dodatak ostvaruje svaka nezaposlena majka, koja na Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Zavod) ima prijavu, te je kao takva na evidenciji najmanje 6 mjeseci, što dokazuje uvjerenjem iz Zavoda, te priloženom dokumentacijom iz članka 2 ovog zakona.

Materinski dodatak se isplaćuje u trajanju od dvanaest (12) mjeseci za svako novorođeno dijete u obitelji, a za blizance u trajanju od osamnaest (18) mjeseci i iznosi 50 % od prosječne mjesečne neto plaće u Distriktu, utvrđene prema posljednjem objavljenom podatku od Direkcije za financije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija), (u daljnjem tekstu: prosječna plaća).

Za ostvarivanje prava na materinski dodatak potrebno je da jedan od roditelja djeteta ispunjava uvjete iz članka 2 ovog zakona.

Članak 11

- (1) Pravo na materinski dodatak, sukladno ovom zakonu, ostvaruje se za novorođenu djecu u obitelji u trajanju od 360 dana (12 mjeseci) od dana rođenja djeteta, a na temelju podnesenog zahtjeva.
- (2) Rok za podnošenje zahtjeva je 30 (trideset) dana od dana rođenja djeteta.
- (3) Na zahtjev podnesen posle roka iz prethodnog stavka, pravo se ostvaruje od prvog dana u idućem mjesecu i traje do godine dana od rođenja djeteta.¹

3. Pomoć za opremu novorođenčeta

Članak 12

- (1) Pravo na pomoć za opremu novorođenčeta ostvaruje se bez iznimke za svako novorođeno dijete u obitelji, ukoliko roditelj ili skrbnik novorođenog djeteta podnese zahtjev za ostvarivanje prava na opremu za novorođenče u roku od 180 dana (6 mjeseci) od dana rođenja djeteta.
- (2) Uz zahtjev iz stavka 1 ovog članka, podnositelj je dužan dostaviti i dokaz o prebivalištu u Brčko distriktu BiH u trajanju od najmanje dvije godine neprekidno do dana podnošenja zahtjeva i rodni list novorođenog djeteta.
- (3) Nadzor nad ostvarivanjem ovog prava vrši Pododjel za socijalnu skrb.
- (4) Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta ostvaruje se u iznosu od 25 % (dvadeset pet posto) od prosječne mjesečne plaće u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.

4. Doplatak za djecu

Članak 13

Pravo na doplatak za djecu, kao novčano davanje, ima svaki građanin Brčko distrikta pod uvjetima predviđenim ovim zakonom.

Članak 14

¹ Zakon o izmjenama i dopuni zakona o dječjoj zaštiti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, br. 21/18)

Doplatak na djecu, sukladno članku 13 ovog zakona, nema građanin Distrikta koji ima registrirano privatno poduzeće, samostalnu radnju ili se bavi drugim vidom privatne djelatnosti koja podliježe plaćanju poreza ili paušala, kao i osobe čija primanja prelaze cenzus od 15 % prosječne plaće u Distriktu po članu kućanstva.

Članak 15

Pravo na dječji doplatak obvezno pripada djetetu do navršene 15 godine života ukoliko ispunjava uvjete predviđene ovim zakonom.

Djeca starija od 15 godina života ostvaruju pravo na dječji doplatak:

1. ako se nalaze na redovitom obrazovanju u osnovnim, srednjim i višim školama, akademijama ili fakultetu, a najdulje do navršene 26. godine života;
2. ako su nesposobni za samostalan život i rad, a nesposobnost je nastupila do 15. godine života ili u tijeku redovitog obrazovanja, za cijelo vrijeme trajanja nesposobnosti.

Dječji doplatak isplaćuje se i za vrijeme školskog raspusta.

Rok za dostavljanje školskih potvrda je sljedeći:

- a) za djecu koja navršavaju 15 godina, na koncu školske kalendarske godine, roditelj se obvezuje na donošenje potvrde o završenom razredu, a u rujnu mjesecu za svaku školsku godinu od 1. 9. do 30. 9. obvezuje se na donošenje potvrde o daljnjem nastavljanju školovanja,
- b) za djecu srednjoškolskog uzrasta, roditelj se obvezuje na donošenje potvrde o redovitom školovanju i to u razdoblju od 1. 9. do 30. 9. za svaku školsku godinu,
- c) za djecu studente do navršene 26. godine života, obveza je donošenja potvrde o redovitom školovanju i to u razdoblju od 1. 10. do 31. 10. za svaku godinu.

Članak 16

Dječji doplatak pripada djeci koja su smještena u ustanove dječje i socijalne skrbi i socijalno-obrazovne ustanove.

Članak 17

Doplatak za djecu pripada samo za djecu koja imaju prebivalište ili privremeni boravak na teritoriju Distrikta.

Članak 18

Pravo na doplatak za djecu ostvaruje se za djecu u obitelji u ovisnosti od materijalnog položaja obitelji, rasporeda rađanja i uzrasta djece, na osnovi podnesenog zahtjeva.

Neovisno od materijalnih uvjeta obitelji i redosljeda rođenja, doplatak za djecu pripada djetetu za koje je mjerodavni organ donio akt o razvrstavanju zbog ometenosti u razvoju.

Pravo iz stavka 2 ovog članka pripada djetetu do navršениh 26 godina života.

Članak 19

Pravo na doplatak za djecu ostvaruje se od prvog dana u idućem mjesecu u odnosu na podneseni zahtjev.

Članak 20

Pravo na doplatu za djecu ostvaruje se:

1. ako obitelj ostvaruje pravo na socijalnu pomoć sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi,
2. ako ukupan mjesečni prihod po članu obitelji ne prelazi 15 % prosječne plaće, a katastarski prihod po članu obitelji u prethodnoj godini ne prelazi 3 % prosječnog katastarskog prihoda po 1 hektaru zemljišta.

Članak 21

Djetetu bez oba ili jednog roditelja, djetetu bez roditeljske skrbi, obitelji koja ima dijete ometeno u psihičkom ili fizičkom razvoju, obitelji u kojoj su oba ili jedan roditelj invalidi od I. do VI. (završno sa VI.) skupine –kategorije i samohranom roditelju pripada pravo na uvećan dječji doplatu, bez obzira na imovinske uvjete, uvećan za 50 % (pedeset posto).

Članak 22

Visina dodatka na djecu iznosi 10% od prosječne mjesečne plaće ostvarene u Brčko distriktu BiH.

5. Posebni psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i za trudnice

Članak 23

Pravo na poseban psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnice ostvaruje se u obiteljskom savjetovalištu obrazovanom pri Centru za socijalni rad Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centar za socijalni rad).

Za ostvarivanje prava iz stavka 1 ovog članka, mogu se osnovati posebne ustanove sukladno zakonu.

INSTITUCIJA REVIZIJE

Članak 24

Centar za socijalni rad koji pruža usluge socijalnog rada u postupku rješavanja prava iz oblasti dječje zaštite, može bilo kada izvršiti reviziju nad priznatim pravom korisnika, ukoliko dođe do promjene okolnosti koje utječu na ostvareno pravo.

Službenik Centra za socijalni rad može izlaskom u terenski posjet i uvidom na licu mjesta izvršiti službeno dokazivanje stvarnog izbjivanja ili nazočnosti podnositelja zahtjeva na prava iz dječje zaštite, kao i korisnika nad priznatim pravom iz dječje zaštite, najviše 2 puta u tijeku jednog mjeseca u različitom vremenskom razdoblju. Terenski posjet pored službenog izvješća službene osobe mora biti usklađen i s izjavama najmanje 2 (dva) mještanina.

III. DJEČJI TJEDAN

Članak 25

U cilju stvaranja povoljnijih uvjeta za razvoj zaštite djece i proširivanja njezine materijalne osnove uvodi se «Dječji tjedan».

Članak 26

Prvi tjedan u listopadu svake godine određuje se kao «Dječji tjedan» na teritoriju Distrikta.

Članak 27

Za vrijeme trajanja «Dječjeg tjedna» naplaćivat će se doprinosi:

1. 1 % na vozne karte u međumjesnom i međunarodnom željezničkom, brodskom, zrakoplovnom i autobusnom prometu,
2. 1 % na ulaznice za kazališne i kino predstave i sve druge priredbe gdje je pristup dopušten s plaćenom ulaznicom,
3. 1 % na ulaznice za športske utakmice i športske priredbe,
4. 20 % na poštanske pošiljke u unutarnjem prometu, izuzev na pošiljke novina i časopisa.

Članak 28

Naplaćivanje novčanih iznosa utvrđenih ovim zakonom, trgovačka društva, poslodavci i druge pravne i fizičke osobe, koje vrše naplatu na području Distrikta, dužne su uplatiti te iznose na poseban račun proračuna Distrikta u roku od 15 dana po isteku mjeseca listopada.

Članak 29

Mjerodavni odjel koji se bavi poslovima dječje zaštite, uplaćena i osigurana sredstva u proračunu Distrikta s pozicije «Dječji tjedan», raspoređuje organizatorima manifestacija i akcija posvećenih djeci i unapređivanju razvoja društvene skrbi o djeci.

IV. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 30

U postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 31

O pravima utvrđenim ovim zakonom u prvom stupnju rješava mjerodavni Centar za socijalni rad.

O žalbi protiv rješenja prvostupanjskog organa rješava Apelacijsko povjerenstvo Brčko distrikta.

Drugostupanjsko rješenje Apelacijskog povjerenstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred mjerodavnim sudom.

Članak 32

Postupak za ostvarivanje prava po Zakonu o dječjoj zaštiti pokreće se na zahtjev osobe, odnosno članova kućanstva koji su dužni uz zahtjev za ostvarivanje prava utvrđenih ovim zakonom priložiti svu potrebnu dokumentaciju za ostvarivanje konkretnog prava.

Potrebnu dokumentaciju čine:

- Izvadak iz matične knjige rođenih za svu djecu,
- Kućna lista,
- Uvjerenje iz katastra,
- Uvjerenje iz Direkcije,
- Izvadak iz matične knjige vjenčanih (za roditelje),
- Presuda o rastavi braka (ukoliko postoji prekid bračne zajednice roditelja),
- Potvrda o redovitom školovanju za dijete (ili djecu),
- Rješenje o kategorizaciji (ukoliko je u obitelji nazočno dijete sa smetnjama u razvoju),
- Ovjera prihoda članova obiteljskog kućanstva s kućne liste (prihodi iz radnog odnosa, mirovina i sl.),
- Uvjerenje s biroa za zapošljavanje.

Članak 33

Prava po ovom zakonu pripadaju korisniku od prvog dana idućeg mjeseca u odnosu na podnošenje zahtjeva.

Članak 34

Korisnik prava po ovom zakonu dužan je prijaviti svaku promjenu koja je od utjecaja na ostvarivanje i opseg tog prava, u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Članak 35

Korisnici koji su ostvarili pravo na dječji doplatok dužni su dostaviti potrebnu dokumentaciju za produženje prava u revizijskom postupku u razdoblju od 1. veljače do 31. ožujka svake godine.

V. OSIGURANJE SREDSTAVA

Članak 36

Sredstva za ostvarivanje prava iz domena dječje zaštite osiguravaju se:

1. U proračunu Distrikta,
2. Doprinosima,
3. Porezima,

4. Donacijama,
5. I svim drugim načinima sukladno zakonu.

Do donošenja odgovarajućih propisa koji će regulirati pribavljanje sredstava iz prethodnog stavka, gradonačelnik je ovlašten donijeti odluku o privremenim stopama i načinima financiranja.

V/a. KAZNENE ODREDBE

Članak 36a

Novčanom kaznom kaznit će se:

- a) Osoba - podnositelj zahtjeva za kojeg službenik Centra za socijalni rad terenskim posjetom utvrdi stvarno izbivanje s prijavljene adrese, tj. mjesta prebivališta i to novčanim iznosom od 100,00 KM;
- b) Osoba - korisnik prava na dječju zaštitu za kojeg službenik Centra za socijalni rad terenskim posjetom utvrdi stvarno izbivanje s prijavljene adrese, tj. mjesta prebivališta i to novčanim iznosom od ukupno dobivenih isplata po pravu koje je rabio do dana utvrđivanja činjeničnog stanja.

U slučajevima iz točki a i b ovog članka, predstavnik Centra za socijalni rad službeno dostavlja zaprimljeni zahtjev ili kompletan predmet korisnika Pravobraniteljstvu Brčko distrikta BiH, kako bi se pred Tužiteljstvom pokrenuo kazneni postupak.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37

Dosadašnji korisnici koji su ostvarili prava, kao i osobe koje su podnijele zahtjev za ostvarivanje prava povodom kojeg nije doneseno rješenje po propisima o dječjoj zaštiti, koji su se primjenjivali na teritoriju Distrikta do dana stupanja na snagu ovog zakona, dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava po ovom zakonu.

Osobama iz stavka 1 ovog članka, koje ne podnose zahtjev u roku iz stavka 1 ovog članka, prestaje daljnje ostvarivanje prava.

Članak 38

Postupci za ostvarivanje prava, započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, koji nisu završeni, završit će se po odredbama ovog zakona.

Članak 39

Mjerodavni odjel za poslove dječje zaštite će radi provođenja ovog zakona, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti odgovarajuće propise i opće akte iz

svoje mjerodavnosti.

Članak 40

Do donošenja propisa iz članka 35 ovog zakona primjenjivat će se propisi i opći akti iz oblasti dječje zaštite koji su se primjenjivali na teritoriju Distrikta do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 41

Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriju Distrikta prestaje primjena propisa o dječjoj zaštiti, koji su se do dana stupanja na snagu ovog zakona primjenjivali na teritoriju Distrikta, izuzev propisa i općih akata iz članka 36 ovog zakona.